

ZIUA NAȚIONALĂ DE SENSIBILIZARE PRIVIND BIBLIOTECILE

NATIONAL LIBRARY AWARENESS DAY

Mihaela STAYER

Abstract: *The article describes the activities dedicated to National Awareness Week on Libraries and Librarian's Day in Republic of Moldova. This year, the National Awareness Week on Libraries "Your Library - Your Progress" was celebrated on May 3rd. On this day, the activities started on April 23 of the Librarian's Day in the Republic of Moldova have been concluded. This activity is an important objective of ERASMUS+ Capacity Building in Higher Education LNSS Project "Library Network Support Services: Modernizing Libraries in Armenia, Moldova and Belarus through Library Staff Development and Reforming Library Services". The program was a complex one, and included various forms of promoting libraries, books, reading, electronic resources: conferences, Flash Mobs, book presentations, Cosplay, exhibitions, seminars, public debates, tribute sessions of librarians.*

Key words: *Erasmus +, Libraries, Awareness, Librarian's Day, Activity Program, SLUSARB*

La inițiativa UNESCO în data de 23 aprilie este sărbătorită Ziua Mondială a Cărții și a Dreptului de Autor. Prin această zi UNESCO își propune să promoveze lectura și protecția drepturilor de autor.

Începând cu anul 2001 Republica Moldova în ziua de 23 aprilie se marchează Ziua Bibliotecarului, instituită prin Decretul Președintelui Republicii Moldova nr.1774 din 21.11.2000. Inițial Ziua Bibliotecarului era consemnată la 5 octombrie, apoi după modificarea din 08.02.2010 - la 23 aprilie. În Decret fiind stipulate următoarele: „Având în vedere vechimea și rostul profesiei de bibliotecar în spațiul nostru istoric, cinstind memoria iluștrilor personalități din panteonul național care au îmbrățișat această profesie, apreciind aportul pe care l-a adus și îl aduc biblioteca și bibliotecarul la dezvoltarea culturii țării noastre, recunoscând că această instituție și această profesie joacă un rol important în dezvoltarea societății informaționale și luând în considerare propunerea Asociației Bibliotecarilor „Ziua profesională a Bibliotecarului din Republica Moldova coincide cu Ziua Internațională a Cărții și Drepturilor de Autor, instituită în anul 1995 la conferința generală a UNESCO.

Ideea marcării zilei de 23 aprilie a venit din Spania, unde are loc anual Festivalul Trandafirilor și este sărbătorit Sfântul Gheorghe, în același timp fiind comemorat Miguel de Cervantes, alături de William Shakespeare, trecuți în neant în anul 1616. În această zi fetele și femeile primesc flori, iar bărbații – cărți. Directorul general al UNESCO Irina Bokova, a declarat că „Ziua Mondială a Cărții și a drepturilor de autor reprezintă o oportunitate de a evidenția puterea cărților pentru promovarea viziunii noastre a cunoștințelor societății, care sunt incluse, pluraliste, echitabile, deschise și participative pentru toți cetățenii”.

Ediția din acest an a Zilei Bibliotecarului a fost sincronizată cu Programul Zilei Naționale de Sensibilizare privind Bibliotecile, la care au fost invitate să participe toate bibliotecile indiferent de tipul lor.

Biblioteca Științifică USARB a consacrat acestui eveniment aproape două săptămâni, desfășurând mai multe acțiuni sub egida „Biblioteca Ta - Progresul Tău”.

Pe 23 aprilie pe site-ul Bibliotecii au fost postate expozițiile tematice: Bibliotecarul – om de cultură, creator, formator, furnizor de informații calitative; Bibliologi notorii ai Republicii Moldova; Din colecția de cărți rare; Cărți cu autograf și dedicații în colecțiile Bibliotecii Științifice USARB; Valori bibliofile cu supralibros și ex-libris în colecția Bibliotecii Științifice USARB; Cărți aniversare în anul 2017 .

Proiecte internaționale

Evenimentul a continuat în 26 aprilie cu o ședință de lucru în care Elena Harconița, directorul Bibliotecii a felicitat colegii cu sărbătoarea profesională, trecând în revistă Programul activităților de promovare a Cărții, Lecturii, Bibliotecii și Bibliotecarului: prezentări ale expozițiilor de carte; Gala personajelor literare (Cosplay); Invitație la lectură – monitorizat de Ala Sainenco conf. univ. dr., prin prezentarea Fondului Documentar Ipotești și a Bibliotecii Județene „Mihai Eminescu”, Botoșani; dezbateri publice Carte tipărită vs e-Book; seminarul tinerilor cercetători din Nordul Republicii Moldova despre istoria localității de unde vin, concurs cu participarea Diasporei Ucrainene în RM și a Catedrei de slavistică etc.

Din partea Instituției și a Bibliotecii au fost aduse mulțumiri mai multor bibliotecari pentru activitatea distinctă, pentru succese realizate pe anumite procese pe parcursul anului 2016: Elena Cristian pentru implicații în actualizarea politicii de dezvoltare a Bibliotecii, componentă a realizării Proiectului ERASMUS+; Svetlana Șișcanu pentru implementarea creativă a Modulului Achiziții, softul ALEPH; Mihaela Staver pentru inițierea indexării lucrărilor USARB în ZENODO; Ala Lișii pentru studiul Cartea electronică în percepția utilizatorilor; Olga Dascal, Angela Hăbășescu, Snejana Zadainova pentru participare eficientă în programele dedicate utilizatorilor; Valentina Vacarciuc, Aliona Purici pentru implicații active în devoltarea RI ORA USARB; Gabriela Cazacu pentru prezentarea captivantă a achizițiilor recente în Zilele Informării; Galina Belcovschi pentru atitudine responsabilă și creativă. Au urmat prezentările: Elena Cristian Din colecția de cărți rare; Svetlana Cecan *Valori bibliofile cu supralibros și ex-libris în colecția Bibliotecii Științifice USARB*; *Cărți cu autograf și dedicații în colecțiile Bibliotecii Științifice USARB*; Marina Magher *Cărți aniversare 2017*.

Elena Harconița a relatat despre participarea Bibliotecii la Simpozionul ANUL BIBLIOLOGIC 2016 „Biblioteca Națională a Republicii Moldova – platformă de incluziune profesională pentru comunitatea bibliotecară”, ediția a 26-a din 29 martie 2017 cu comunicarea *Efectele proiectelor internaționale asupra bibliotecilor academice și Săptămâna Națională de Sensibilizare privind Bibliotecile*, postere, filme și prezentarea lor prin care s-a remarcat colaborarea fructuoasă cu Biblioteca Națională a Republicii Moldova, realizările Centrului Biblioteconomic Departamental și a Filialei BIN-Bibliotecă de învățământ din Nord Bălți a ABRM.

Prezența Bibliotecii, a dnei directoare Elena Harconița și a colegilor la acest Simpozion a fost înalt apreciată prin scrisoarea de mulțumire și respect din partea Bibliotecii Naționale a Republicii Moldova, a directorului general Elena Pintilei, care a remarcat interesul suscitată de comunicarea *Efectele proiectelor internaționale asupra bibliotecilor academice și Săptămâna Națională de Sensibilizare privind Bibliotecile*, experiențele reprezentative, inovațiile la capitolul implementării priorităților anului 2016 de BȘ USARB, conținutul și prezentarea grafică a posterelor precum și prestația în cadrul prezentării acestora.

În numărul 1-2 a revistei naționale *Magazin Bibliologic*, ediție aniversară - 185 de ani ai BNRM, au fost publicate 3 articole ale bibliotecarilor universitari bălțeni privind implementarea Proiectului TEMPUS MISISQ: Mihaela Staver, Olga Dascal, Snejana Zadainova, Anișoara Nagherneac, Marina Magher. Participanții au luat act de lucrările

Proiecte internaționale

donate de BNRM: Alexe Rău. Ontologia scrisului: originea, evoluția, funcții; Calendar Național 2017; Magazin Bibliologic, nr. 1-2, 2017, precum și de achizițiile de la Camera Națională a Cărții: CZU. Clasificarea Zecimală Universală: Tabele prescurtate, Chișinău, 2017, cu modificările de ultimă oră și Metodologia de aplicare a GOST-ului 7.1-2003 „Библиографическая запись. Библиографическое описание : Общие требования и правила составления”, coordonator Valentina Chitoroagă, Chișinău, 2016

În data de 27 aprilie Biblioteca Științifică a Universității de Stat „Alecu Russo” din Bălți i-a avut ca oaspeți pe Corneliu Druga, expert Internațional, Proiectul LNSS, Programul Erasmus+, profesor la Universitatea Transilvania din Brașov, România și Doamna Rodica Sobieschi-Camerzan, directoarea Bibliotecii Științifice a Academiei de Administrație Publică din Chișinău. Invitații au avut o discuție despre Proiect cu Doamna doctor Valentina Prițcan, conferențiar universitar, au monitorizat acțiunile consacrate ZNSB și au fost ghidați prin spațiile Bibliotecii de către Elena Harconița, directoarea Bibliotecii.

În cadrul Săptămânii Naționale de Sensibilizare privind Bibliotecile, Elena Harconița și Angela Hăbășescu au participat la Conferința științifico-practică internațională „Managementul educațional: realizări și perspective de dezvoltare”, organizată de Facultatea de Științe ale Educației, Psihologie. Comunicările din cadrul celor opt secțiuni ale conferinței științifico-practice internaționale s-au axat pe diverse teme, Angela Hăbășescu, bibliotecar principal a prezentat expoziția Managementul inovațional – provocare pentru științele educației. În cadrul conferinței, în campusul universitar a avut loc un Flashmob cu participarea studenților.

Conform Programului ZNSB, 23 aprilie - 5 mai, în Clubul Cărții, Biblioteca Științifică USARB a fost organizată Gala Personajelor Literare (Cosplay), coordonator Valentina Topalo, șefa Centrului Manifestări Culturale. Au participat studenții de la Facultatea Științe ale Educației, Psihologie și Arte cu teatralizarea personajelor din diverse povești, ghidați de dr. Lora Ciobanu, decanul Facultății și Angela Bejan, lector universitar. Elevii Liceului Teoretic Republican „Ion Creangă”, însoțiți de Ana Amoașii, profesoară de limba și literatura română, au debutat în personaje costumate din operele românești (Nică, din „Amintiri din copilărie”, Otilia – romanul „Enigma Otiliei”, „Mara”, Ioan Slavici, etc.). Participanții au meritat toată aprecierea pentru efortul depus în realizarea costumului și prezentarea personajului.

În ziua de 27 aprilie 2017, în Centrul de informare al României au avut loc dezbateri privind Cartea tipărită vs e-book. Evenimentul a fost deschis de Valentina Topalo, șef serviciu Activități Infobibliotecare, CD ONU, CIUE care a relatat despre Săptămâna de Sensibilizare privind Bibliotecile și Ziua Bibliotecarului, sărbătorită anual la 23 aprilie în Biblioteca Științifică USARB, cât și în întreaga țară. Ala Lîsîi, bibliotecar principal, a prezentat o sinteză pe marginea studiului Cartea electron-

Proiecte internaționale

ică în percepția utilizatorilor, iar Marina Magher, șef oficiu, a prezentat expoziția on-line Cărți aniversare 2017. Studenții Facultății de Litere, specialitatea Jurnalism și Științe ale comunicării, supervizați de Anatol Moraru, lector superior, membru al Uniunii Scriitorilor din Moldova și România au polemizat asupra rolului cărții tipărite versus carte electronică, avantajele și dezavantajele cărții tipărite și a lecturii on-line. Anatol Moraru, a intervenit cu exemple despre carte, atitudinea cititorului față de cartea de orice format, față de bibliotecă. Studenții au optat, cinzeci la cinzeci, atât pentru cartea tipărită cât și pentru formatul ei electronic.

În campusul universitar a avut loc un Flashmob cu participarea elevilor de la Liceul Teoretic Republican „Ion Creangă”, organizat de Victor Moraru, director adjunct pentru educație, Liceul Teoretic Republican „Ion Creangă” și Valentina Topalo, șefa Centrului Activități Info-Documentare, BȘ USARB. Prin Flashmob participanții și-au propus să informeze comunitatea despre importanța cărților, despre rolul bibliotecilor și al bibliotecarilor, percepute ca un triunghi al cunoașterii.

În ziua de 28 aprilie 2017, în sala de conferințe a Bibliotecii Științifice USARB a avut loc seminarul științifico-metodic „Тут моя історія живе”, organizat de Catedra de slavistică a Facultății de Litere USARB. Evenimentul a fost deschis de dr. Lilia Trinca, conf.univ., decanul Facultății de Litere, care a vorbit despre importanța acestei activități pentru cunoașterea plaiului natal și obținerea abilităților de cercetare a istoriei locale. În cadrul seminarului, condus de dr. Diana Ignatenco, conf. univ., au fost prezentate comunicări despre istoria, tradițiile și cultura satelor ucrainene din Nordul Moldovei. La eveniment au participat studenți și profesori de la facultatea de Litere, elevi și profesori din școlile cu predarea în limba ucraineană din regiunea de Nord a Republicii Moldova. Gherda Palii, bibliotecară USARB, a prezentat expoziția de documente „Тут моя історія живе” din colecția Bibliotecii Științifice și a relatat participanților despre Săptămâna de Sensibilizare privind Bibliotecile și Ziua Bibliotecarului. La finele activității oaspeții au fost ghidați prin spațiile Bibliotecii.

În aceeași zi de 28 aprilie în Centrul de Informare al României, Biblioteca Științifică USARB, dr., Ala Sainenco, conf.univ., directorul Memorialului Ipotești, Centrul National de Studii „Mihai Eminescu”, a prezentat Fondul Documentar Ipotești și Biblioteca Județeană „Mihai Eminescu”. La eveniment au participat studenții și masteranzii de la Facultatea de Litere, ghidați de profesorii de la Catedra de limba română și filologie romanică și Catedra de literatura română și universală. Ala Sainenco a vorbit despre orașul Botoșani, menționând locurile și monumentele remarcabile ale acestei localități și completând colecțiile CIR cu un set valoros de documente audio/video, reviste, broșuri, seturi de cărți poștale, pliante.

Proiecte internaționale

În Centrul de Documentare a ONU / UE a Bibliotecii Științifice USARB, în colaborare cu Facultatea Științele Educației, Psihologie, Arte a avut loc Lecturiada Studențească – 2017, moderată de Eugenia Foca, lect. univ. Catedra de științe ale educației și studenții anilor 1-3. Studenții au prezentat din cărțile citite după cum urmează:

Țibuleac Tatiana: Mama care a avut ochii verzi - prezentare de Glavan AnaJim Rohn: Anotimpurile Vieții - prezentare de Cojocari Natalia Matia Cristina Tudose: Eu sunt femeie prezentare de Istrati Cristina - Aleksandr Duma: Dama cu camelii - prezentare de Vlada Ciubuc. Studenții au demonstrat că lectura cărților este foarte importantă în viața lor. Valentina Topalo, șefa Centrului de Manifestări Culturale a vorbit despre Săptămâna Culturală consacrată Zilei Naționale de Sensibilizare privind Biblioteca și Ziua Bibliotecarului în Republica Moldova, despre rolul important al cărții, bibliotecii, bibliotecarului în societate.

Marina Magher, coordonatorul Centrului de Informare al României a prezentat expoziția „Cărți Aniversare 2017”, îndemnându-i pe studenți și profesori să lectureze din cărțile aniversare ale anului 2017.

Elena Harconița, directorul Bibliotecii Științifice USARB, Lina Mihaluța, director adjunct, vicepreședinte ABRM, Tatiana Prian, bibliotecar principal, Centrul de Informaizare și activități în rețea, au participat la evenimentul festiv dedicat Zilei Bibliotecarului în incinta Casei Guvernului. Lina Mihaluța a prezentat comunicarea „Bibliotecile din Învățământ susțin Progresul”. Pe parcursul evenimentului a fost proiectat filmul „Săptămâna Națională de Sensibilizare privind Bibliotecile (23 aprilie-3 mai 2017), elaborat, de asemenea de bibliotecarii bălțeni, în sală fiind așezate banere și postere despre Proiectul Erasmus+ Servicii de suport pentru rețeaua de biblioteci: modernizarea bibliotecilor în Armenia, Moldova și Belarus prin dezvoltarea personalului bibliotecar și reformarea bibliotecilor, implemențat de Biblioteca Academiei de Administrație Publică din Republica Moldova și Biblioteca Științifică a Universității de Stat „Alec Russo” din Bălți.

În data de 4 mai, în incinta Bibliotecii Științifice USARB a fost vernisată expoziția „Lituania, într-un colet poștal”, organizată de Comisia Națională a Lituaniei pentru UNESCO și Ambasada Lituaniei la Chișinău.

Ambasadorul Lituaniei în RM, E.S. Rimantas Latakas a oferit Bibliotecii două lucrări: „Guilt and Atonement : the Story of 13 January”, autor Vytautas Landsbergis, Leidykla 2015 și Lithuanian Culture Guide: Set of 6 Books, 2014 ce vin să completeze colecția „Lituania”.

Valentina Topalo, șef Centru Manifestări culturale, CD ONU, CIUE a participat în data de 5 mai la inaugurarea Bibliotecii Fundației „Ecolul Cernobilului”. Biblioteca Științifică USARB, participantă la Campania Națională „Donează o carte pentru a schimba un destin”, a donat 254 de

Proiecte internaționale

volume pe diverse domenii, oferind prin aceste cărți șansa la o nouă și mai bună viață persoanelor afectate de boli oncologice.

Campania Națională de colectare și donare a cărții pentru persoanele cu nevoi speciale a fost lansată în cadrul Proiectului „Servicii de suport pentru rețeaua de biblioteci: modernizarea bibliotecilor din Armenia, Moldova și Belarus prin instruirea personalului și reformarea bibliotecilor” (2015 – 2018) al Programului ERASMUS+ „Consolidarea capacităților în domeniul învățământului superior” și Zilei Naționale de Sensibilizare privind Biblioteca.

Scopul campaniei l-a constituit sensibilizarea opiniei publice privind necesitățile de reabilitare, integrare, socializare și dezvoltare prin lectură a persoanelor cu nevoi speciale.

Ședința festivă de închidere a Săptămânii Naționale de Sensibilizare privind Bibliotecile s-a desfășurat la Biblioteca Științifică USARB în data de 5 mai 2017. În mesajul său Elena Harconița, directorul Bibliotecii, a relatat despre importanța Bibliotecii și a Bibliotecarului în societate, trecând în revistă activitățile realizate cu prilejul Zilei Bibliotecarului în Republica Moldova, inclusiv participarea bibliotecarilor universitari la evenimentul din 3 mai care a avut loc în Casa Guvernului. În Topul celor mai buni bibliotecari ai anului 2016 a intrat Tatina Prian, bibliotecar principal. Toate cinci lucrări prezentate la Concursul Național „Cele mai reușite lucrări în domeniul biblioteconomiei și științelor informării, editate în anul 2016” au fost premiate cu Diplome. Rectorul USARB Ion Gagim, prof. univ., dr. hab., a felicitat bibliotecarii cu sărbătoarea profesională, a vorbit despre rolul pe care îl are Cartea și Biblioteca în viața Dumnealui personală, despre fața umană a Bibliotecii, a mulțumit pentru contribuțiile importante ale Bibliotecii la procesul de instruire și cercetare științifică

universitară și a înmănat Diplomele din partea Ministerului Culturii și cel al Educației: Diploma Ministerului Culturii *În semn de apreciere a acțiunilor inovative în cadrul programelor informaționale și promoționale cu prilejul Zilei Bibliotecarului doamnei Ludmila Răileanu, șef serviciu; Diploma Ministerului Educației, pentru devotament*

în promovarea și diversificarea activităților cu publicul, contribuție substanțială la implementarea serviciilor inovative bazate pe lectură, merite deosebite în cultivarea dragostei de carte și cu prilejul Zilei Bibliotecarului doamnei Elena Țurcan, bibliotecar, responsabil de activitatea Oficiului Documente muzicale. Au urmat Diplomele din partea USARB pentru performanțe deosebite în activitatea profesională și cu prilejul Zilei Bibliotecarului și a Săptămânii Naționale de Sensibilizare privind Bibliotecile înmănate Elenei Stratan, Adellei Cucu, Nataliei Culicov, Varvarei Ganea, Irinei Zalăgaeva.

Lia Pascari, directorul Liceului Teoretic Republican „Ion Creangă” din Bălți a venit cu un mesaj de felicitare și Diplome de mulțumire pentru colectivului Bibliotecii Științifice USARB, în semn de înaltă grațitudine și considerație pentru efortul depus la promovarea valorilor literare și naționale, pentru munca neobosită depusă în slujba cărții, pentru puterea de creație și perseverență pe tărâmul biblioteconomic, cu prilejul Zilei Internaționale a cărții și a Bibliotecarului, grupului de bibliotecari: Elena Harconița, di-

Proiecte internaționale

rector, Valentina Topalo, șef Centru Manifestări culturale, CD ONU, CIUE, Ana Nagherneac, șef serviciu Informare și cercetare bibliografică, Mira Gore, bibliotecar, Serviciul Comunicarea colecțiilor, Marina Magher, șef oficiu, Serviciul Comunicarea colecțiilor, Lilia Iavorscaia, bibliotecar, Serviciul Comunicarea colecțiilor, Natalia Luchianciuc, bibliotecar, Serviciul Comunicarea colecțiilor, Margarita Iulic, bibliotecar, Serviciul Comunicarea colecțiilor, Nelea Lichii, bibliotecar, Serviciul Dezvoltarea colecțiilor. Catalogare. Indexare, Lina Cruglov, bibliograf, Serviciul Dezvoltarea colecțiilor. Catalogare. Indexare, Svetlana Cecan, bibliotecar, Serviciul Organizarea și conservarea colecțiilor.

Ziua Bibliotecarului ori Ziua de Sensibilizare privind Bibliotecile s-a transformat într-o sărbătoare fastuoasă care a inspirat bibliotecarii la noi și variate acțiuni pentru a demonstra societății cât de importanți și utili sunt în vederea dezvoltării personalității și progresului țării.

